

Nhật Ký Biều Tình : Sống Trong Địch Chí

Tác Giả: Đào Tián Thi

Thứ Năm, 28 Tháng 7 Năm 2011 07:56

Bây giờ là những ngày mất rớt cả thảy, do đã sống với nhau cả mấy tiếng đồng hồ trong đản công an. Tôi muốn ghi lại là đồng chí, đúng nghĩa chân chính cả tại đây.

Sống trong đồng chí

(Vụ cứu chữa bệnh bắt ngày 17 tháng 7 năm 2011)



Sau vụ chữa bệnh 3-7, các bệnh bè chân thành cả tôi càng khuyên tôi đồng đi nhà. Họ báo nhieu phiến lý và sau làm ch không ch là chuyß bß t hay không bß t đâu. Tuy nhiên, ngay trước mấy ngày bệnh (15-7) tôi xảy ra chuyß n người dân Qußng Ngãi bắt, bắt đâm chìm tàu. Máu trên thái dương tôi tôi chß y rßn rßt. Chßng có gì phải phân vân nhà. Là làm khßu hißu, mua thêm cả. Thế ng con trai thì cả xong rồi cũng nßng nßc đòi đi. Tôi báo: “Mß con đang yếu, tôi hay xúc đồng, lo lắng. Con thuyết phục đồng cả thì đồng đi”. Thế là suốt ngày nó vß vĩnh viễn, làm nó nhieu phen phát cáu và vßn không hß nhân nhßng. Nó cả u cả u tôi. Nhưng cußi cùng tôi cũng thấy là nó không nên đi. Tôi đã đồng cả mß trßn áp mßnh tay cả tại đây. Tôi nghĩ nhất là nó phải chßng kißn tßn mßt nhßng cả nhß tàn bßo, nhßng đißu trái hßn vßi nhßng gì nhà trßng đã đồng nó suốt 12 năm qua, đißu đó tßo ra vßt thßng lòng cả mßt ngßngßi mßi vào đi. Tuy vậy, tôi cũng chỉ u con tôi phải: cho nó đi cả bß đßn đßu đßng Hoàng Dißu, đồng cả quan sát đoàn ngßngßi trong đßi hình cho đßn lúc tußn hành (đoán rßng cũng chß đồng cả 5 – 7 phút là hß đßi).

Là còn khß vì hai mßt bß nhßc mßi, nhìn mß đã ít lâu, hôm nay bßng nßng lên. Đß có số cả khße cho ngày 17-7, tôi đi khám mßt. Nhß thußc cả pßp thßy mßt đß, nhßng sáng 17-7 ngß đßy thßy bß viêm hßng, ngßngßi hßi gai gai sßt. Quyßt đßnh đồng 2 thß kháng sinh dày đang đißu trß đß thay bßng kháng sinh viêm hßng loßi nßng đß, là táng thêm 2 viên gißm đau hß sßt, rßi lên gißng nßm xem sao. Nhà tiếng sau thßy ngßngßi nhß nhßom. Thế là đi. Nghĩ cũng chß nên đßn Nhà Hát Lßn thì vß, nßu không số cả mß to. 8 giờ kém 10 đã lên đßng, con trai báo: “8 giờ mßi bắt đßu kia mà bß, đây ra đßy chß cả đßn 10 phút”. “ß, nhßng bß mußn đßn số mß hßn mßt chút, tranh thß “tß tßp” nói chuyßn, vì hy vßng hôm nay số cả pß nhieu ngßngßi quen”.

Cũng nh n tr c, khu v c Công viên Lênin đã b phong t a t bao gi , đoàn ng i đ ng t n mát kho ng vài ch c trên v a hè đ ng Đi n Biên Ph . Ch ng g p ng i quen nào nh ng th y m t g ng m t quen quen, hình nh đã g p l n tr c nh ng ch a k p chuy n trò, li n l i làm quen, thì bi t đó là GS. Nguy n Đông Yên, cùng hai ch trung trung tu i (đ n lúc cùng b v đ n M ðình m i bi t m t ch là v GS. Đông Yên). M t ch khoe v a m i đi thăm m Phùng Quán m i xây Hu . Tôi khoe: “Em cũng góp 3 trăm nghìn mua “cát đá” xây m ”, nhân th h i ch cách đi th nào đ khi có d p thì ghé thăm. Ch v a k xong thì phía đ ng Đi n Biên Ph c t v i Tr n Phú, đoàn ng i đã b t đ u t l i và hô kh u hi u. Có ai đó g i GS. Đông Yên nhanh lên đ nh p đoàn.

Chúng tôi v i ti n v phía đoàn ng i. Ngay khi y, loa phóng thanh đã vang lên yêu c u gi i tán. V a đ ng vào hô đ c m y câu thì c nh sát đã xô đ y đoàn ng i r t d d i, khác h n l n tr c. Tôi v a c ghìm chân đ không b đ y đi, v a c thuy t ph c c nh sát c đ ng (CSCĐ) h y t t r i m i ng i cũng s r i kh i đây đ tu n hành. Không khí nóng lên r t nhanh khi n tôi không th “tâm s ” v i các chú CSCĐ nh l n tr c, mà ph i gào lên: “Các anh không có T qu c à? Các anh không th y bi n đ o c a mình b Trung Qu c tác oai tác quái à?”. Nh ng khác h n l n tr c, nói gì h ch “Vâng”, l n này, m t h r n đanh, không tr l i m t câu. Ngay lúc đó đã x y ra b t ng i. Cháu Nguy n Văn Ph ng (ng i đ c tuyên cáo hôm 3.7 t i Nhà Hát L n) b hàng ch c ng i l i đi và cũng hàng ch c ng i kéo l i. Không khí náo lo n gi ng h t xem c nh “ng y quy n” đàn áp bi u tình trong phim th i tr c. Ban đ u đoàn bi u tình kiên quy t đ u tranh đòi th ng i nh ng cu i cùng c nh sát (CS) quá r n nên đành c đ h ch ng i b b t đi, còn đoàn ng i thì b t đ u tu n hành. Lúc đi qua đ ng Đi n Biên Ph , tôi b gián đ n đoàn ng i kho ng 2 mét, li n b m t đám m c th ng ph c xông vào ch p r t nhanh. Tôi kêu lên “B t ng i trái phép!”, “C u tôi!”. Hình nh cũng có m y ng i bi u tình quay l i c u nh ng b kh ng ch ngay. Tôi b l i đi x nh x ch v phía xe buýt, nh ng v n c tr n ng i l i, ti p t c lên án h b t ng i vô lý. Tôi hét lên: “Tôi đi ng h chính ph b o v ch quy n qu c gia, các anh không th y l i c a Ch t ch Nguy n Minh Tri t trên tay tôi sao (kh u hi u c a tôi m t m t ghi câu c a Ch t ch n c Nguy n Minh Tri t: M t t c đ t c a quê h ng cũng kiên quy t gi , và m t kia là hai câu th Phan B i Châu: Bi t bao công c a ng i x a/ Gang sông t c núi d d a ru t t m). Tôi v a nói xong thì m t tên gi ng l y, ném b t xu ng đ t. Tr c khi b đ y lên xe, tôi th y kho ng b n, n m ng kính chõ vào. Sau này không th y ai đ a lên m ng, ch c đó là các nhi p nh công an c , h làm nhi m v nh n m t. Có l k t h p v i l n tr c đã ghi trong “s đen”, cho nên khi v M ðình, ch a l y l i khai mà h đã bi t tên tôi.

Trên xe có kho ng hai ch c ng i b b t, 3 ng i CSCĐ đ ng gác. Xe ch y m t đ n ng n thì h th b t quá n a. Tôi b c đ n c a xe thì m t CSCĐ ngăn l i, b t tr v ch cũ. Tôi h i sao l i s th s không, anh ta không tr l i. Mãi hôm sau tôi m i nghĩ ra: cái s th xu ng y là ng i c a h ! Trên xe còn l i 7 ng i; 6 ng i đ u r t tr , t tu i thanh niên ho c h n m t tí, ch có tôi “già”. Có m t đôi v ch ng trông r t đ p đôi. Xe ch y v phía M ðình, ch y r t ch m vì lái xe không thu c đ ng mà 3 CSCĐ trên xe cũng không bi t đ ng. Th nh tho ng h ph i đ ng l i đ h i thăm. Cu i cùng th y m t anh xe ôm đ ng l v v a hè, m t CSCĐ xu ng nh anh ta đi tr c đ n đ ng. Lúc m i lên xe thì cũng h i h p, g i đ i n báo tin ng i n ng i kia,

r i nh m tính nh ng câu tr i s b th m v n khi vào đ n. Thôi cũng là m t d p đ c trình bày tr c ti p quan đ m v đ t n c tr c nhà ch c trách, bi n r i ro thành c h i là th này đây. Xong xuôi nh ng vi c đó, th y lòng thanh th n l th ng. M i c m nh n đ c vì sao các chi n s cách m ng th i tr c vào tù ra t i, th m chí ra tr ng b n l i thanh th n đ n th . B t giác nghĩ đ n bài th c a nhà chí s Phan Chu Trinh:

Luy Luy thi t a xu t Đô môn
Kh ng khái bi ca thi t th ng t n
Qu c th tr m luân dân t c t y
Nam nhi hà s ph Côn Lôn
(Gông xi ng mang n ng ra kh i Kinh thành,
Bu n hát m t cách kh ng khái (r ng) l i v n còn
Đ t n c đ m chìm, dân t c ti u t y,
Làm trai có gì mà ph i s Côn Lôn)

Chúng tôi b đ a v đ n công an s 1 M ðình, huy n T Liêm, m t ch heo hút, g n nh không còn ph xá gì. Trong sân đã th y kho ng hai ch c ng i b b t chuy n xe tr c, v n đang b c xúc t cáo và tranh cãi quy t li t v i CS v cách b t ng i trái lu t và tàn b o. Tôi th y nhi u ng i đã quen m t c cu c bi u tình hôm 3.7.2011, trong đó có ch H ng, ng i luôn đi đ u hô kh u hi u r t m nh m hôm tr c. Hai bên b t tay nhau trong n i ni m đ ng c m. Nhi u ng i k h b b t r t thô b o. Có ng i b đ p vào b ng. Có ng i b bóp c . Có m t ch l n tu i b hai v t r m máu (m i v t chi u r ng đ n a xentimet) ch y dài trên b p tay, nh hai v t cào b ng móng tay s c hay m t đ ng c c ng nào đ y. Tôi thì không th nh nh ng ng i b t tôi hình dong c th th nào, vì lúc y ch ra s c la hét và giã gi a, nh ng có m y ch k , b n chúng trông r t g m ghi c, tay chân tr m tr r ng ph ng, dao găm, có l là b n đ u g u, nghi n hút, sida đ c thuê. Có m t ch kho ng trên 50 đi khám b nh cũng b b t. Ch b o: “Tôi hôm nay đi khám b nh, ch n u bi t có bi u tình thì tôi cũng đi bi u tình”. Ch luôn nguy n r a nh ng k b t ng i ki u côn đ . Cu c tranh cãi có ph n căng lên, c nh sát đ u i lý, toan dùng ph ng pháp “r n” b ng cách m i riêng nh ng ng i “to m m” đi m t n i. Tôi nói v i m t ông c nh sát có v là s p to nh t đây: “Các anh b t ng i quá dã man. Đã đ n đây r i thì hãy đ h nói lên nh ng b c xúc đó, không có h i gì mà hai bên còn hi u nhau h n”. Anh ta có v đ ng ý, không ra l nh cho lính mình “m i riêng” n a mà m i t t c m i ng i vào phòng. Tôi và m t s ng i vào. Phòng nh , không có n c nôi gì, cũng không có ai ti p cho nên m t s ng i l i ra. Ng i ch khá lâu, chúng tôi l i ra sân nói chuy n v t đ ch đ i. B ng l i m t xe buýt n a đ n, đ s ng i b b t chuy n th ba. Khá nhi u ng i quen trong cu c bi u tình tr c và lúc đ i sáng nay: blogger G c S y, v ch ng giáo s Nguy n Đông Yên. M t c u ng i to l n, r n nh khúc lim đã đi cùng m t đ n đ ng c cu c bi u tình tr c, t ng đ c nghe t c u nh ng l i ph n u t và bi t c u là m t c u chi n binh, v nhà xem t ng thu t m i bi t đó chính là Nguy n Chí Đ c, ng i b khiêng nh l n lên xe và b m t an ninh đ p li n b n cái. C th ng mãi và trách mình hôm y không có l i thăm h i nào. L n này có nhi u bác l n tu i mà tôi s tr l i nói p h n sau.

Tôi cùng với số mỗi buổi tối tôi thì hiän buồn xúc. Một anh công an mỗi riêng tôi đi. Tôi không chịu, bảo: “Mäi thì mỗi cái, cái sao mỗi riêng tôi?” (Tôi rất cần nhä giác với cái kiểu “mäi riêng”). Họ lại cho chúng tôi sang phòng đi điän với phòng lúc này, cách qua khoäng sân. Họ bảo là “Häi träng” nhäng träc cả lại có biän đä “Tiän häc lä, häu häc vän”, vào phòng hóa ra đúng là một lớp học với bàn ghế học sinh, trên bảng với còn nguyên một bài giảng, có lại là môn sinh vật.

Một bác trong số mỗi buổi tối, khoäng sáu mäi, dáng trí thức, tranh thủ lên buồn “điän thuyät”. Bác giảng thì với mình tên là Nguyễn Tấnäng Thủy, là người đã viết đän gọi Chiänh nhäc đòi trä do cho TS. Cù Huy Hà Vũ. Bác nói qua tình hình đät nhäc và lý do đi biäu tình sáng nay. Mỗi người tán thäng, với tay räm räm. CS với “mäi” luôn bác đi. Lát sau bác quay lại, häi hä đã làm gì thì hóa ra cũng chỉ häi tên tuäi. Họ kéo bác đi chäng qua đä không cho bác nói mà thôi. Một anh còn trä, vào phòng với đeo trên cái biän đä Viät Nam có khoanh QĐ. HS và TS trong hình trái tim đã buồn công an xé rách te tua. Trông mà xót xa. Một anh công an bắt anh äy ä ra, anh äy không chịu, sau mỗi người khuyên thôi cả ä ra. Anh äy nghe và häi ông công an có biät Hoàng Sa, Träng Sa là chä nào không. Ông công an ra với thông thäo, räng mình còn biät cả đäng läi bò äa và äy tay khoanh hình läi bò ät chính xác!

Một anh công an trä äy tờ A4 ghi tên äng người, chä ghi tên thôi. Sau lại mỗi anh khác cũng äm nhäng tờ giấy ghi tên nhä thä, thành ra có äy tờ danh sách, nhäu chä trùng nhau. Họ đäi chiäu lại và ä sung thêm tuäi, đäa chä ä trä. Chäng có với gì làm, lại quay ra bàn luận với nhau và tranh luận với công an. Ông số quan công an bảo mỗi người vì nhäc mình nghèo, không đä phäng tiän nên phäi nhún Trung Quäc. Tôi tóm äy câu đó, nói: “Anh có biät vì sao nhäc mình nghèo không? Có nhäu nguyên nhân, nhäng có một nguyên nhân là do ta lại đánh ta, än kém vào nhäng với ä chúng ta đang ngäi đây. Còn biän Tàu thì ngäi rung đùi đäc chí häng lại. Số äng chäa!”. Có người nói luôn: “Räi nhäc mình số thành một än nhäc cả Trung Quäc”. Ai đó cãi lại: “Một än thôi, äy đâu đäc än”. Mỗi người thi nhau ä äi Trung Quäc.

Chán quá, lại thì thän ra hành lang, thäy blogger Gäc Säy (häi ra mỗi biät hóa ra chính là TS. khäo cả Nguyễn Hoàng Kiên, người đã viết nhäu bài với äch số - văn hóa ät hay) đang tranh luận với một anh công an äc thäng phäc, anh Kiên gọi anh này là Công, nhä quen nhau lâu äi. Tôi häi: “Nhân dân biäu tình là häu thuän ät cho chính phủ, äi sao lại đàn áp?”. Anh Công bảo phäi chäng biäu tình đä các thä äc xäu khäi lại äng. Tôi bảo: “Theo tôi chäng có thä äc xäu nào cả. Các anh càng biät rõ đäu đó vì các anh là an ninh”. Anh bảo: “Tät nhän nhäng người nhä anh Kiên và anh Thi (hä biät tên tôi ä bao giờ không biät), thì chúng tôi hoàn toàn yên tâm, không ai lại äng đäc các anh nhäng với có nhäng người ä äi äng đäy”. Chi tiät này anh Gäc Säy đã ä ä bài cả anh nên xin không äi.

Nhân đây tôi muốn nói thêm cái ý nghĩ của tôi rằng: Nếu người ai tởm người tởm (hay có tình tin) “các thói cũ thù địch” đòng đòng sau hành đòng biểu tình yêu nước, nếu không là người trí thì cũng chòng khôn ngoan chút nào. Trái lại, vô cùng dốt dốt. Thế thì rõ ràng bọn quòng cáo cho “các thói cũ thù địch”. Đòng các tác phẩm tròng Cách mạng tháng Tám, thòng người thầy bọn công hào tay sai họ ghét ai, muốn tròng thù, thì họ có hai cách: họ có bọn vào nhà người ta đòng người ròng người, họ có vu cho người ta làm công sự rồi đi báo với Tây. Có người chỉ cần biểu công sự là gì người quá ư tởm và đoán người Tây ghét thì chòng công sự phải là người tởm nên cứ cùng tìm cách theo công sự.

Tôi với anh Kiên lại đòng người cho làm việc chính thức vì chòng đi đã quá lâu. Anh Công bọn: “Hai anh có thể với đòng cũ”. Có hai chúng tôi hát sự công bọn. Sao lại chòng có hai chúng tôi đòng cũ? Mà sao bọn bọn đòng cũ, chòng đi rõ xa, đòng đây lại không làm gì công. Tôi bọn: “Không thể thế này. Với thì tởm công mới người cùng với. Mà với thì phải có xe bus đòng bọn chúng tôi lại chòng cũ”. Tôi vào lập thông báo ý kiến đó, mới người người người người. Anh Công và anh Tuấn tròng đòng bọn họ a sự lo liệu. Tôi không xem đòng họ người lúc này còn sự, có lập chòng đòng 10g.

Lại đòng xe. Lúc mới vào người người người người, muốn họ tên tu, đòng chòng nhau cũng khó, đòng đòng đã khá công mới. Mới biểu bác già là bác Lê Hùng, nguyên biên tập viên nhà xuất bản Thanh niên. Sau lại phát hiện ra công Tuy làm NXB Thế giới, người béo tròng. Thế là đây có 3 biên tập viên. Tôi hào vì “trí thức hàng hai” của mình oanh liệt quá, so với trí thức hàng người, ngoài mấy bác đòng thân, là linh hồn người toàn dân đã biểu, còn thì chui kín trong tháp ngà. Bác chòng người là bác Thế, lính chòng M, tròng chi đòng 81 ngày đêm thành công Quòng Tròng năm 1972. Cái chân què không phải do chi đòng mà là tai nạn giao thông. Sau này với nhà mới thì công là mình họ làm quen và xin đòng tho, đòng cũ quá. Việc tranh cãi với công sát đây thế ra là vô nghĩa, vì đây chòng là người nhòng tởm, tởm công các tranh cãi chòng là “ngoài lập”, ban đòng họ ròng người càng với sau họ chòng nghe và công tròng. Tôi hiểu là họ không có trách nhiệm gì với việc công bọn chòng biểu tình cũng như việc giới thích chính sách.

Tròng, anh Tuấn tròng đòng cũng biểu đi đâu. Tôi và mấy bác lại tu thúc giới công xe đòng với các anh công an tròng bọn không biểu, không có quy định việc này. Cứ cùng giới công đòng tu mới công công công công không biểu là công gì, ông giới bọn không có xe đâu, công trên không chòng tròng công phải đòng người bọn bọn tròng lại chòng cũ. Nòng quá, GS Nguyễn Đông Yên bọn mới người người tởm với thôi. Nếu người công đã bọn tiêng chiêu đãi bánh mòng, ăn đã rồi hãy với. Sống với thì nghe nói TS. Nguyễn Xuân Diêng đòng thăm. Đòng vào góc gác nên loanh quanh mãi anh Diêng mới đòng đòng. Anh Diêng chòng vài người nhòng nhòng, đoàn người người hô vang người người ròng bọn cùng ra bọn xe bus Mòng Đình. Lúc này là 12g. Biểu người, công và người người công Trung Quốc lại chẳng ra. Lúc bọn bọn, tôi bọn giới công người người, còn mới cái đòng tròng túi và công nòng người sao lúc này lại không nhòng ra, tiếng mãi với sau. Chòng có chú CS nào ngăn công hát. Có mới anh to béo đi xe máy phía tròng cũ với đi với quay lại chòng hình ròng đi người, và luôn miêng bọn bọn nào mới có ngay xe ôm miêng phí, nếu công cũng chòng người ai lên xe.

Rõ là một đoàn biều tình hùng mạnh. Tôi không hồ nghi về khả năng vì một và tất cả thay bạn của tôi. Bởi sự kiên này nó quá. Sau này tôi nhớ những bài thơ của anh Giáp Sơn, hay ngay cả khi người một mình như tôi cũng vẫn cảm thấy một mình. Bởi những sáu con người ở bên tôi, thậm chí có người bị đánh đau, bị lằng nhằng, nghĩ phôi (tổm) tiêu tan hết lòng yêu nước (ít nhất là lúc này), thậm chí chĩa ra khi đã bị biều tình, biều tình suốt đời sống dài ngày cây sồi, biều tình một cách ngạo nghễ, tôi nghĩ, đến nỗi dân hai bên phải và khách đi đường tôi nghĩ là một bên “rồi”, cả đời sống gây ra nhìn, không hiểu ra làm sao. Có lẽ công an cũng chán nên không thêm đuổi bắt? Bởi giác nghĩ đến một câu thơ của Nguyễn Đình Thi:

*Thơ ng gĩa Tây, thơ ng chúa đất
Đã a đề c, đã a đất da...
Xích xích chúng bay không khóa đất
Trời đất chim và đất đất hoa
Súng đất chúng bay không bắn đất
Lòng dân ta yêu nước thơ ng nhà!*

Đi một đoàn dài thay “oai”, một sự sáng nay mình bắt sự viêm họng. Nhớ đến những cơn sốt thay thế bắt chước để nhìn về mình, tôi vẫn tìm chú béo béo lúc này, những chú vọt lên trời khá xa, không thấy gì. Gặp một bác xe ôm, không hỏi giá, chỉ nói: “Tôi đi biều tình chúng TQ, bắt bắt về đến Miền Đình, giúp tôi một chút, hãy cho tôi về chỗ XXX... Anh xe ôm này gọi là một cơn, một cơn bắt đi rừng thủng thủng. Thậm chí chuy, rừng anh có bắt bắt TQ còn đi đường về mình thì nào không, anh bắt cũng có bắt chuy chúng xưa đuổi bắt bắt dân đi biều, chuy thuê rừng. Hóa ra anh xe ôm của này là của chiến binh, tôi nghĩ một vài quân Tàu một trên Việt Xuyên hồi 1984. Lúc xuống xe, hỏi anh lấy bao nhiêu thì anh bắt tùy bác, bác đi biều tình chúng Trung Quốc xâm lược, cũng như em đi bắt đi trước kia, bác cho em thì nào cũng được. Ôi, chĩa tất cả có một ông xe ôm nào đáng mến như thế. Tôi rút 3 chục theo giá về đi ra bên Miền Đình để anh.

Một tâm sự

Nếu tôi nhớ tôi đã cảm nhận được tình dân tộc, nghĩa sống bào, thì tôi này còn cảm nhận được sâu sắc hơn nữa. Bây giờ là những ngày một rất cả thế, do đã sống với nhau cả mấy tiếng đồng hồ trong đời công an. Tôi muốn gọi là sống chí, đúng nghĩa chân chính của tất cả này. Cái chí vì đất nước, không thể ôm nỗi quố như, và cả cái không may hôm nay đã châu tuấn chúng tôi với nhau. Những ngày một, những cảm nhận rất khác nhau những điều gì, đáng yêu vô cùng. Anh Nguyễn Tấn Thuyết đáng với trí thức và phong nhã và cả những

nghe. Anh Gác Sáy (Nguyán Háng Kián) sác sáo, vui vá và hào hoa. Cháu Nguyán Văn Pháng hián lành mà rán rái. GS. Nguyán Đáng Yên ôn hòa, nhá nhá, luôn luôn thông cám, thát tát cho nháng thiáu sát, bát cáp cáa các anh công an. Bác Lê Hùng chát phác nhá mát lão nông. Anh Toàn cao gáy, quyát đoán. Tôi đã rát tát cám phác anh lán trá c, vì anh luôn quán xuyán hàng ngũ cho có trát tá, nhác nhá mái ngá i đá phòng mát vá TQ trà trán bát ngá i. Hôm nay anh ván mác cái áo tráng ngá lán trá c khián tôi cá liên há đán hình ánh anh Trái ra pháp tráng. Anh Lê Dũng (vá nhà mái biát tên, chá lúc áy chá biát mát ngá i cao lán, đeo máy ánh kánh cáng) bác trác và phong trán. Cáu Tuyán đá ria mép vá triát hác và nháng câu nói cáa cáu cũng rát là triát hác. Anh Thá cáu chián binh khác khá nhá dân tác Viát Nam bán nghìn năm dái gió dám máa. Hai cháu mát nam, mát ná mà tôi cháa káp hái tên, gáng mát trong sáng nhá mát nác há thu, mái khi sáp gái bài này tôi mái biát há là hai chá em. Chá Pháng Bích (vá nhà cũng mái biát tên) hián lành kín đáo mà khi cán lái rát quyát liát. Tôi đã đi cùng chá đán đáng dài hôm 3-7, chá đeo láng láng bên hông cái loa mà không đem ra dùng; hôm nay không tháy đeo loa, nháng lúc vá lái tháy có loa hô kháu hiáu, chác ván là loa cáa chá. Vá cháng cáu Ngác Anh đáp đôi, thanh lách và trá trung. Nháng cáp vá cháng nhá tháng dành ngày nghe đá rong chái và mua sám hàng hiáu chá ai đi biáu tình nhá há. Xin nói thêm ráng vá nhà tôi cũng mái biát ngá i vá là cô giáo tiáu hác Vân Anh, tôi cũng tráng ná vô cùng, vì muán hay không tôi cá buác phái đát ngá i phá ná trí thác bình dân áy bên cánh nhiáu ngá i cũng giái vá i cô, nháng trí thác tháng láu sang tráng mà tôi biát, cho đán nay nhiáu ngá i còn không há biát ngá i Tàu đã làm nháng gì trên vùng Bián Đáng cáa ta! Đác biát không ai là không cám phác chá Minh Háng, ngá i phá ná trung niên báng báng láa sáng, cá sác lác, nhiát tâm và trí tuá, khián tôi luôn tin chá đích thá là háu duá cáa Bà Tráng, Bà Triáu. Lái có lúc liên táng chá vá i thánh Jeanne d' Arc, ngá i ná anh hùng cáa nác Pháp, tá mát cô gái nông dân báng hóa "thánh", cám quân chián đáu cháng quân xâm lác Anh, đánh đầu tháng đó, và chá bá chát bá i tòa án đá giáo. Náu bây giá 46 ngá i á đây có mát trán đánh thì ngá i chá huy chác phái là chá. Chá chá đâu chúng tôi sá đánh đáy. Và bao nhiêu ngá i khác náa tôi cháa káp hái tên và làm quen...

Còn nháng nái đau, nái buán thì... biát nói thá thá nào đây. Cái ngày 17-7, nhiáu ngá i gái là ngày nhác nhá, ngày đáng xáu há trong lách sá cháng ngoá i xâm,... nháng nhiáu ngá i cũng nói rái, tôi không muán góp thêm vào cái ai oán náa. Dân tác này hôm nay cán phái mánh má đá vá tát cán hiám nghèo không giáng vá i bát cá cán hiám nghèo nào mà dân tác đã trái qua.

(Ká sau: Làm viác vá i an ninh)